

اصلامیه «شیوه نامه اجرایی

آیین نامه نظارت بر نامگذاری شهرها، خیابان‌ها، اماکن و مؤسسات عمومی»

(مصوب جلسه ۷۶۵ مورخ ۱۴۰۰/۱۰/۱۴ شورای فرهنگ عمومی)

شورای فرهنگ عمومی در جلسه ۷۶۵ مورخ ۱۴۰۰/۱۰/۱۴ و در اجرای بند (۲) ماده (۲) و ماده سوم «آیین نامه نامگذاری شهرها، خیابان‌ها، اماکن و مؤسسات عمومی» مصوب سیصد و هشتاد و هفتمین جلسه شورای عالی انقلاب فرهنگی مورخ ۷۵/۹/۶ و بنا به پیشنهاد وزارت کشور شیوه نامه اجرایی آیین نامه مذکور را به شرح زیر اصلاح نمود.

ماده ۱ - تعاریف:

الف - آیین نامه: منظور از «آیین نامه»، «آیین نامه نامگذاری شهرها، خیابان‌ها، اماکن و مؤسسات عمومی (مصوب سیصد و هشتاد و هفتمین جلسه مورخ ۷۵/۹/۶ شورای عالی انقلاب فرهنگی)» می باشد.

ب - شورای مرکزی: منظور از «شورای مرکزی»، «شورای مرکزی نظارت بر نامگذاری شهرها، خیابان‌ها، اماکن و مؤسسات عمومی کشور» می باشد.

ج - شورای استان: منظور از «شورای استان»، «شورای نظارت بر نامگذاری شهرها، خیابان‌ها، اماکن و مؤسسات عمومی استان» می باشد که در هر استان تشکیل می شود.

د - شورای شهرستان: منظور از شورای شهرستان، «شورای نظارت بر نامگذاری شهرها، خیابان‌ها، اماکن و مؤسسات عمومی شهرستان» می باشد که در هر شهرستان تشکیل می شود.

ماده ۲ - مراجع، شیوه و مراحل اجرایی نامگذاری مطابق رویه و قوانین موجود که شامل موارد زیر هستند، انجام خواهد گرفت:

الف- مطابق ماده ۱۳ قانون تعاریف و ضوابط تقسیمات کشوری مصوب ۱۳۶۲/۴/۱۵ مجلس شورای اسلامی، نامگذاری و تغییر نام شهرها و روستاها توسط هیأت دولت انجام خواهد گرفت.

ب- مطابق بند ۲۴ ماده ۸۰ قانون «تشکیلات، وظایف و انتخاب شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران»، مصوب سال ۱۳۷۵ مجلس شورای اسلامی با اصلاحات بعدی، «نامگذاری معابر، میدین، خیابانها، کوچه و کوی در حوزه شهری و همچنین تغییر نام آنها» توسط شورای اسلامی شهر انجام خواهد گرفت. رعایت ترتیبات قانونی موضوع ماده ۹۰ قانون شوراها در این رابطه الزامی است.

ج- مطابق بند ۴۶ ذیل ماده ۱۰ اساسنامه تشکیلات و سازمان دهیاریها، مصوب ۱۳۸۰ هیأت وزیران؛ پیشنهاد نامگذاری معابر و اماکن و تأسیسات روستا به شورا، جهت بررسی و ارائه آنها به شورای اسلامی بخش، جهت سیر مراحل لازم؛ در حیطه وظایف و اختیارات دهیار می باشد.

د- نامگذاری اماکن خصوصی توسط مالکان مربوطه انجام می گیرد.

ه- نظارت بر نامگذاریهای نامناسب و ممانعت از این امر، به عهده اداره اماکن ناجا می باشد.

و- نامگذاری سایر موارد مطابق رویه موجود و توسط دستگاههای مربوطه انجام خواهد گرفت.

تبصره- دستگاهها و اشخاص حقیقی و حقوقی می توانند نامها و عناوین پیشنهادی خود را که با مواد اول و دوم آیین نامه نامگذاری، همگون و هم سو است به دبیرخانه هر یک از مراجع نامگذاری ارائه نمایند تا پس از بررسی لازم و تأیید شورای نظارت ذی ربط، در نامگذاریها مورد استفاده قرار گیرند.

ماده ۳ - از تاریخ تصویب این شیوه نامه، «شورای مرکزی» در وزارت کشور، حداقل هر سه ماه یکبار؛ «شورای استان» در استانداریها و «شورای شهرستان» در فرمانداریهای شهرستانهای کشور و با ترکیب ذیل تشکیل می گردد:

۳/۱ - اعضای شورای مرکزی عبارتند از:

الف - معاون عمران و توسعه امور شهری و روستایی وزیر کشور به عنوان رییس شورای مرکزی

ب - مدیرکل دفتر امور شوراهای اسلامی شهر و روستای وزارت کشور به عنوان دبیر شورای مرکزی

ج - رییس شورای عالی استانها

د - یک نفر از صاحب نظران امور دینی و تبلیغ به پیشنهاد شورای سیاستگذاری ائمه جمعه و تصویب شورای فرهنگ عمومی

ه - یک نفر از اعضای شورای فرهنگ عمومی به انتخاب شورا

و - یک نفر از اساتید برجسته تاریخ و تمدن و فرهنگ اسلامی و ایرانی به پیشنهاد انجمن آثار و مفاخر فرهنگی و تصویب شورای فرهنگ عمومی

ز - یک نفر از اعضای فرهنگستان زبان و ادب فارسی جمهوری اسلامی ایران به انتخاب فرهنگستان

ح - نماینده شهرداریهای کشور به انتخاب شورای سازمان شهرداریها و دهیاریهای کشور

ط - نماینده بنیاد شهید و امور ایثارگران

ی - رییس اداره اماکن ناجا

ک - نماینده وزارت میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری

ل - نماینده بنیاد حفظ آثار و نشر ارزشهای دفاع مقدس

تبصره ۱ - نمایندگان سایر وزارتخانهها و سازمانها و نهادهای دولتی و غیردولتی حسب مورد به دعوت رییس شورای مرکزی در جلسات مربوطه بدون حق رأی شرکت خواهند کرد.

تبصره ۲ - نماینده وزارت امور خارجه، در جلساتی که مربوط به اجرای بند ۷ ماده اول آیین نامه نامگذاری تشکیل می شود، به عنوان عضو اصلی و با حق رأی شرکت خواهد کرد.

تبصره ۳ - نمایندگان دستگاههای عضو شورا باید حداقل در سطح مدیرکل و تامالاختیار باشند و لازم است شخصاً در جلسات شرکت نمایند.

تبصره ۴ - احکام اعضای شورای مرکزی از سوی رییس شورای فرهنگ عمومی کشور صادر می شود.

۳/۲ - اعضای شورای استان عبارتند از :

الف - معاون هماهنگی امور عمرانی استانداری به عنوان رییس شورای استان

ب - مدیر کل دفتر امور شهری و شوراهای استانداری به عنوان دبیر شورا

ج - مدیر کل دفتر امور روستایی و شوراهای استانداری

د - رییس شورای اسلامی استان

ه - شهردار مرکز استان یا نماینده تام‌الاختیار وی

و - مدیر کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان

ز - یک نفر از فرهیختگان در زمینه فرهنگ و ادب فارسی استان، به انتخاب شورای فرهنگ عمومی استان

ح - یک نفر از صاحب نظران امور دینی و تبلیغ به پیشنهاد سازمان تبلیغات اسلامی استان و تصویب شورای

فرهنگ عمومی استان

ط - مدیر کل بنیاد شهید و امور ایثارگران استان

ی - رییس نیروی انتظامی استان یا نماینده تام‌الاختیار وی

ک - مدیر کل حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس استان

ل - مدیر کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان

تبصره: احکام اعضای شورای استان از سوی شورای نظارت مرکزی صادر می‌شود.

۳/۳ - اعضای شورای شهرستان عبارتند از :

الف - فرماندار به عنوان رییس شورای شهرستان

ب - معاون ذی‌ربط فرمانداری به عنوان دبیر شورای شهرستان

ج - رییس شورای اسلامی شهرستان

د - شهردار مرکز شهرستان

ه - رییس اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی شهرستان

و - یک نفر از فرهیختگان در زمینه فرهنگ و ادب فارسی به انتخاب شورای فرهنگ عمومی شهرستان

ز - یک نفر از صاحب نظران امور دینی به پیشنهاد سازمان تبلیغات اسلامی شهرستان و تصویب شورای

فرهنگ عمومی شهرستان

ح - رییس بنیاد شهید و امور ایثارگران شهرستان

ط - رییس نیروی انتظامی شهرستان

ی - نماینده اداره کل حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس استان

ک - رییس اداره میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری شهرستان

تبصره: احکام اعضای شورای شهرستان از سوی رییس شورای نظارت استان صادر می‌شود.

ماده ۴ - مدت عضویت اعضای حقیقی شوراهای نظارت ۳ سال خواهد بود.

ماده ۵ - جلسات شوراهای نظارت بر نامگذاری اماکن، علنی و با حضور دوسوم اعضاء رسمیت می‌یابد و تصمیمات جلسه با اکثریت مطلق آرای حاضرین (بیش از نصف) معتبر است.

ماده ۶ - از تاریخ تصویب این شیوه‌نامه، جلسات «شورای مرکزی، در وزارت کشور»، «شورای استان، در استانداری‌ها» و «شورای شهرستان، در فرمانداری‌های شهرستان‌ها» تشکیل می‌گردد.

ماده ۷ - دبیرخانه شوراهای: مرکزی، استان و شهرستان؛ به ترتیب در محل معاونت ذی‌ربط در: وزارت کشور، استانداری و فرمانداری مستقر خواهد بود.

ماده ۸ - جلسات شوراهای نظارت به طور مستمر هر سه ماه یک بار برگزار می‌گردد. در صورت نیاز، تشکیل جلسات فوق‌العاده با پیشنهاد رییس شورای نظارت و موافقت اکثریت مطلق اعضاء امکان‌پذیر خواهد بود.

ماده ۹ - امضای کلیه مکاتبات و اداره جلسات به عهده رییس شورای نظارت می‌باشد.

تبصره: در غیاب رییس، وظایف به عهده دبیر شورا خواهد بود.

ماده ۱۰ - وظایف «شورای مرکزی»:

- الف - نظارت بر اجرایی شدن ضوابط و معیارهای آیین نامه
- ب- ارائه گزارش رصدی و تحلیلی به شورای فرهنگ عمومی در خصوص اجرایی شدن آیین نامه
- ج - مشاوره و رسیدگی به مشکلات و ابهامات «شورای نظارت» استانها
- د- جمع بندی و تدوین گزارش عملکرد شورای نظارت استانها
- ه- راه اندازی و به روزرسانی بانک اطلاعات اسامی شهرها، خیابانها، اماکن و مؤسسات عمومی و تحلیل و ارزیابی آنها
- و- جمع آوری و بررسی پیشنهادهای نامگذاری ارائه شده به شورای نظارت
- ز- تهیه آرشیوی از مصوبات شورای نظارت و سوابق آنها
- ح- پیگیری مصوبات در راستای صیانت از فرهنگ عمومی در عرصه نامگذاری در محیطهای گوناگون و استانهای مختلف
- ط- تنظیم گزارش عملکرد شورای نظارت هر شش ماه یک بار برای ارائه به شورای فرهنگ عمومی کشور

ماده ۱۱ - وظایف «شورای نظارت استان»:

- الف - نظارت بر اجرایی شدن ضوابط و معیارهای آیین نامه
- ب- ارائه گزارش خبری، آماری و تحلیلی به شورای فرهنگ عمومی استان و شورای مرکزی نظارت در خصوص اجرایی شدن آیین نامه
- ج - مشاوره و رسیدگی به مشکلات و ابهامات شورای نظارت شهرستانها
- د- جمع بندی و تدوین گزارش عملکرد شورای نظارت شهرستانها
- ه- راه اندازی و به روزرسانی بانک اطلاعات اسامی شهرکها، خیابانها، اماکن و مؤسسات عمومی استان و تحلیل و ارزیابی آنها
- و- جمع آوری و بررسی پیشنهادهای نامگذاری ارائه شده به شورای نظارت
- ز- تهیه آرشیوی از مصوبات شورای نظارت و سوابق آنها
- ح- پیگیری مصوبات شورای نظارت

ط- تنظیم گزارش عملکرد شورای نظارت هر شش ماه یک بار برای ارائه به مراجع ذی ربط

ماده ۱۲ - وظایف «شورای نظارت شهرستان»:

الف - نظارت بر اجرایی شدن ضوابط و معیارهای آیین نامه

ب- ارائه گزارش خبری، آماری و تحلیلی به شورای فرهنگ عمومی شهرستان و شورای نظارت استان در خصوص اجرایی شدن آیین نامه

ج- راه اندازی و به روزرسانی بانک اطلاعات اسامی شهرک ها، خیابان ها، اماکن و مؤسسات عمومی شهرستان و تحلیل و ارزیابی آنها

د- جمع آوری و بررسی پیشنهادهای نامگذاری ارائه شده به شورای نظارت

ه- تهیه آرشیوی از مصوبات شورای نظارت و سوابق آنها

و- پیگیری مصوبات شورای نظارت

ز- تنظیم گزارش عملکرد شورای نظارت هر شش ماه یک بار برای ارائه به مراجع ذی ربط

ماده ۱۳ - مراجع نامگذاری موظفند یک نسخه از کلیه مصوبات خود در زمینه نامگذاری و همچنین تغییر نام آنها را، هر سه ماه یک بار به منظور بررسی و تطبیق با اهداف آیین نامه نامگذاری به «شورای نظارت ذی ربط» ارائه نمایند.

ماده ۱۴ - شوراهای شهر و روستا، به استناد تبصره ۳ ماده ۹۰ قانون شوراهای اسلامی شهر و روستا، موظفند یک نسخه از کلیه مصوبات خود در زمینه نامگذاری و همچنین تغییر نام های موجود را در هر شش ماه به منظور بررسی و تطبیق با اهداف آیین نامه نامگذاری به «شورای نظارت» محل مربوطه ارائه نمایند.

ماده ۱۵ - مراجع صدور پروانه بهره برداری، ثبت شرکت و کلیه اتحادیه ها و اصناف کشور و مؤسسات فرهنگی و هنری موظف به اجرای آیین نامه نامگذاری اماکن و این شیوه نامه بوده و موظفند سالانه گزارش نامگذاری های انجام شده را به شوراهای نظارت مرکزی، استانی و شهرستانی ارائه نمایند.

ماده ۱۶ - در صورتی که نامگذاری انجام شده و یا تغییر نام‌های موجود با مفاد آیین‌نامه نامگذاری، شیوه‌نامه اجرایی نامگذاری و نظر مصوب شورا انطباق نداشته باشد، مصوبه شورای نظارت به مراجع و اشخاص ذی‌ربط ابلاغ خواهد شد و این مراجع، موظف به اجرای مصوبات شورای نظارت خواهند بود.

ماده ۱۷ - مفاد این شیوه‌نامه برای کلیه مراجع نامگذاری و دستگاه‌های اجرایی کشور لازم‌الاجرا خواهد بود و این مراجع و دستگاه‌ها موظفند گزارش عملکرد خود را به صورت مستمر در هر ۳ ماه یک‌بار به شورای نظارت و شورای فرهنگ عمومی ارائه نمایند.

تبصره - در صورت مغایرت، شورای فرهنگ عمومی، مراتب را به شورای مرکزی نظارت اعلام خواهد نمود.

ماده ۱۸ - شوراهای نظارت شهرستان در هر شش ماه به شورای نظارت استان و شورای فرهنگ عمومی شهرستان، و شورای نظارت استان نیز هر شش ماه به شورای مرکزی نظارت گزارش خواهد داد.

ماده ۱۹ - شورای مرکزی نظارت پس از جمع‌بندی گزارش‌های استانی و تجزیه و تحلیل آنها، هر شش ماه گزارش جامعی از نحوه اجرایی شدن مفاد آیین‌نامه و شیوه‌نامه نامگذاری به شورای فرهنگ عمومی کشور ارائه خواهد داد.

ماده ۲۰ - این شیوه‌نامه در ۲۰ ماده و ۹ تبصره در جلسه ۷۶۵ مورخ ۱۴۰۰/۱۰/۱۴ شورای فرهنگ عمومی کشور تصویب و جایگزین دستورالعمل اجرایی نظارت بر نام‌گذاری اماکن مورخ ۱۳۸۶/۶/۲۰ شورای مذکور گردید.

دبیرخانه شورای فرهنگ عمومی کشور